

A black and white photograph of several young boys participating in a scouting activity. They are building a raft on a river using logs and sticks. One boy in the foreground is looking towards the camera, while others are focused on their work. The background shows a natural, wooded setting. The image is overlaid with a white grid pattern.

SCOUTING
in de
samenleving

Het spel van verkennen dankt zijn succes aan zijn maatschappelijke betrokkenheid. Omdat er in het begin van deze eeuw niet of nauwelijks ruimte was voor het kind, heeft het kind gegrepen naar een middel om die ruimte te scheppen: het spel. Spelend de wereld verkennen om stap voor stap te groeien naar het volwaardig lidmaatschap van de gemeenschap waartoe je behoort. Zo mag het oorspronkelijk doel worden omschreven: middels spel uitgroeien naar zelfstandig functioneren in de maatschappij. Dienstbaar zijn vanuit je eigen individuele talenten. De bundeling van het individuele talent heet een scouting-groep: dienstbaarheid op basis van een gezamenlijke aanpak. Omdat het pure individualisme maar heel zelden tot grote successen leidt. Het grootste succes ontstaat daar waar individuen samenwerken.

Zo heeft het spel van verkennen en daarmee de scouting-organisatie de wereld veroverd.

Maatschappelijke betrokkenheid op basis van vrijwilligheid. Ook dat is een specifiek kenmerk van Scouting en het spel van verkennen. De vrijwilliger wordt niet betaald; hij ontvangt geen arbeidsloon. Naarmate maatschappijen rijker zijn, groeit het inzicht dat de destijds door vrijwilligers verrichte arbeid zijn voltooiing moet krijgen in de handen van speciaal daarvoor opgeleide, volledig betaalde krachten. Het vrijwilligerswerk raakt op de achtergrond. Het moet blijven bestaan, omdat niet alle vormen van dienstverlening door volledig betaalde krachten uit te voeren zijn.

Het kunnen handhaven van de betaalde krachten is volledig afhankelijk van de geldstromen in de maatschappij. Wanneer de dienstverlening wordt gezien als een produkt dat moet worden verkocht — de ANWB is daar een uitstekend voorbeeld van — is er tegen een dergelijke opzet geen bezwaar. De dienstverlener kiest in een dergelijk geval voor het zelf willen dragen van het risico. Wordt de dienstverlener gezien als een semi-ambtenaar, waardoor hij ten laste komt van de nationale begroting en zijn inkomen derhalve door anderen moet worden opgebracht, dan komt zijn functioneren in gevaar wanneer de nationale geldstroom niet goed beheerst wordt.

Dat laatste is in Nederland het geval. De nationale begroting is uit zijn voegen gegroeid, omdat a. jarenlang meer geld is uitgegeven dan er is binnengekomen en b. steeds minder mensen dat geld voor steeds meer mensen moeten verdienen.

Welk politiek standpunt je ook huldigt — links, rechts of in het centrum — er moet de komende

*Dries van Agt heeft gezegd:
"We moeten in Nederland
terug naar het welvaartspeil
van 1972. Toen had iedereen
het goed".
Hoe goed hadden we het toen?*

Veel economen houden er de volgende mening op na: "De loonkosten zijn finaal uit de hand gelopen. We hebben in de vette jaren ver boven onze stand geleefd. Het bestrijden van de economische teruggang moet op de eerste plaats geschieden door het terugdringen van de loonkosten. We moeten met zijn allen meer presteren en daarvoor minder loon ontvangen. Met het geld dat op die manier overblijft kunnen we weer investeringen plegen".

Is het waar dat minder verdiensten automatisch leiden tot minder consumptie, wat minder produktie tot gevolg heeft, wat weer leidt tot het vergroten van de werkloosheid? Wat is dan het doel van die investeringen?

Kun je zeggen wat belangrijker is voor een mens: arbeid (werk) zodat hij zelf zijn geld kan verdienen of geld ontvangen uit een of andere steunregeling?

jaren in Nederland beduidend minder worden uitgegeven dan voorheen. Links, rechts en het centrum zullen met elkaar strijden over de vragen: hoeveel minder moeten we uitgeven, en, in welke sectoren krijgt dat dan zijn beslag?

Bedenk nu alvast dat de beroepskrachten van Scouting Nederland ook behoren tot de mensen die in hun salaris afhankelijk zijn van de nationale begroting. Naarmate het minder uitgeven een grotere vlucht neemt, zal Scouting Nederland haar beroepskrachten sneller moeten inleveren. Daarmee is niet gezegd, dat Scouting Nederland boven haar stand leeft met zoveel beroepskrachten. Zeker niet. Er wordt alleen gezegd dat er minder geld beschikbaar is om te verdelen. In de solidariteitsgedachte betekent dat dat we het allemaal met wat minder zullen moeten doen.

Meer vrijwilligers- en minder beroepswerk.

Dat heeft nogal wat maatschappelijke gevolgen. Voorbeeld: de politie van Enschede heeft bekend gemaakt, dat zij niet langer in staat is om zoveel agenten in te zetten bij grote plaatselijke evenementen. De letterlijke opmerking van de politie was: "Vraag het maar aan Scouting, daar hebben wij in ieder geval goede ervaringen mee".

Geloof u daar ook in? Bepaalde maatschappelijke dienstverlening door uw groep? Dus door u, uw medeleiders en leidsters en de jongens en meisjes? Dienstbereid en dienstvaardig aan uw directe omgeving?

In het licht van die vragen hebben we deze map geschreven. Scouting Nederland — dat zijn 120.000 individuele leden, 14 gewesten, ruim 100 districten en meer dan 1600 groepen — zal opnieuw haar plaats in de samenleving moeten bepalen. Zo zijn we destijds begonnen, gericht op de dienstverlening aan de gemeenschap waartoe de groep behoorde. De eigen training en ontwikkeling leidde tot een scala aan dienstvaardigheden. Zo zijn we beroemd geworden. Zo bestaan we nog.

Ook in de jaren tachtig.

Verklaring van de Rechten van het Kind

Beginsel I

Het Kind moet alle in deze Verklaring genoemde rechten genieten. Alle kinderen, zonder enige uitzondering, hebben aanspraak op deze rechten, zonder onderscheid of achterstelling wegens ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politiek of ander inzicht, nationale of maatschappelijke afkomst, eigendom, geboorte of andere status, hetzij van het kind zelf, hetzij van het gezin waaruit het voortkomt.

Alles wat je van nu af aan leest, geldt voor alle kinderen van de hele wereld. En het geeft niks hoe die kinderen er uitzien, wat ze denken, welke taal ze spreken, welk geloof ze hebben, of ze rijk zijn of arm en wie hun vader en moeder is. Dat geeft allemaal niks.

Bij de start van het Jaar van het Gehandicapte Kind sprak Prinses Juliana: "De gehandicapte verlangt een volwaardige plaats in de samenleving".

Prins Claus is van mening: "We moeten voorzichtig zijn, want een overdreven aandacht voor de gehandicapte benadrukt de handicap nog eens extra".

Heb jij al bedacht waar het evenwicht van integratie en positieve discriminatie ligt? Ook in jouw groep?

Maatschappelijk gezien zijn we het nog steeds niet eens over de plaats van de gehandicapte mens in de samenleving. De mate van het gehandicapt zijn bepaalt in hoeverre de gehandicapte mens kan deelnemen aan de gangbare maatschappelijke ontwikkelingen. De inzichten die wij daarin hebben, zijn voortdurend aan verandering onderhevig. Waarom lezen we dan regelmatig in de krant dat er sprake moet zijn van werkelijke onenigheid tussen de bestuurders van tehuisen voor gehandicapten en de begeleiders en begeleidsters van de gehandicapte pupillen? Heeft u trouwens de Zwitserse film "Behinderte Liebe" al gezien?

Een 'must' voor iedereen die met gehandicapten werkt.

Vragen:

Vanuit welk idee bestaat jouw groep? Vanuit de idee dat ieder mens zich maximaal moet aanpassen aan de omstandigheden die door anderen geschapen zijn? Of vanuit de idee, dat ieder mens – van kind tot volwassene – geroepen is om mee te werken aan een steeds toenemende verbetering van zijn eigen en anderen leefomstandigheden? Ongerecht of je kiest voor het eerste of het tweede: komt dit gedrag ook in het spel tot uiting?

Het kernwoord van het eerste beginsel luidt: discriminatie. Als het discriminatoire denken en handelen niet of nauwelijks had bestaan, was het uitgesloten geweest dat dit beginsel ooit zo was verwoord. Discriminatie blijkt nog steeds botte realiteit te zijn, ondanks dat wij algemene en bijzondere normen hebben geformuleerd, waarin de discriminatie in het denken en handelen wordt afgewezen.

- Wet Vereniging en Vergadering: artikel 3
- Wet op de Collectieve Arbeidsovereenkomst: artikel 1, lid 3
- Wetboek van Strafrecht: de artikelen 90quater, 137c, 137d, 137e, 429ter, 429quater
- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens: artikel 1 e.v.
- Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden: artikel 14

In deze artikelen wordt uitdrukkelijk op de discriminatie ingegaan. Een kind wordt niet alleen gediscrimineerd op basis van ras, afkomst of geloof. In veel gevallen wordt een kind ook nog gediscrimineerd omdat het een kind is. Voor zover wij daar in Nederland wat aan hebben gedaan, verwijzen wij hier naar het eindrapport van de Staatscommissie tot herziening van het Jeugdrecht, de naar de voorzitter van de commissie genoemde Commissie Wiarda. Deze commissie komt tot de conclusie dat kinderen wel degelijk moeten kunnen beschikken over zelfstandige rechten en verplichtingen, zij het wel dat deze getrappt moeten worden ingevoerd vanaf het twaalfde jaar.

Discriminatie en verzuiling

Wie de Nederlandse samenleving analyseert, struikelt over het begrip "verzuiling". Dat wil zeggen dat er een scheiding is aangebracht naar religieus en politiek denken. Kranten, radio- en televisiezendgemachtigden, vakverenigingen, sportorganisaties, scholen en vele welzijnsinstellingen zijn nog steeds het levende voorbeeld van de verzuiling. Ook Scouting ontkomt er niet aan. Het spel van verkennen blijkt op verschillende grondslagen te worden gespeeld. Dat wil zeggen: aan de grondslagen van de vereniging Scouting Nederland worden door de plaatselijke groep nog één of meerdere grondslagen toegevoegd. Uit die toevoeging blijkt welke kinderen wel en welke kinderen niet voor het lidmaatschap in aanmerking komen. We kennen X-groepen, katholieke groepen, groepen voor Zevende Dags Adventisten en zelfs groepen op basis van socialistische idealen. Als

we dus in een landelijke campagne vertellen, dat 'Scouting Nederland aan iedereen de ruimte biedt om het spel van verkennen te kunnen spelen', blijkt dat niet altijd zo te zijn. Dat is niet inhaerent aan Scouting, maar wel aan de maatschappij waarin wij leven. Scouting is dus direct afhankelijk van de normen en gedragingen in de maatschappij. Wie dat constateert, kan twee dingen doen: a. zich neerleggen bij de feiten en b. proberen aan feiten en omstandigheden iets te veranderen.

Positieve discriminatie

In de wereld van de dieren kennen wij het gedrag, dat wij als negatieve discriminatie kunnen kenmerken. Zwakke, zieke, onvolgroeide en te oude exemplaren worden in de steek gelaten en worden derhalve een prooi van de natuur. Het menselijk gedrag is in dat opzicht heel anders: zwakke, zieke, onvolgroeide en oude exemplaren krijgen een aparte plaats binnen en buiten de gemeenschap. Voor de lichamelijke en geestelijke gehandicapte mensen hebben wij huizen, instellingen en onderkomens gecreëerd waar zij, in handen van lichamenlijk en geestelijk volwaardige medemensen, een aan hun omstandigheden aangepast bestaan kunnen leiden. Voor zieke mensen hebben we ziekenhuizen; voor de ouderen serviceflats en de tehuizen voor oude van dagen. In vergelijking met het gedrag van de dieren mogen we dat zeker 'positieve discriminatie' noemen. In de wereld van de positieve discriminatie staan altijd tegenover elkaar: de hulpbehoevende en de hulpverlener. Dienstverlening en dienstbaarheid vanuit de maatschappij naar medemensen die uit zichzelf niet volwaardig aan die maatschappij kunnen deelnemen. Dienstverlening en dienstbaarheid op basis van een dagtaak en een inkomen. Dienstverlening als beroep dus.

Als we het spel van verkennen doorlichten, blijkt dat dienstbaarheid en dienstverlening hoog in het Scouting-vaandel staan geschreven. Nooit tegen betaling; altijd op basis van vrijwilligheid. Wat Scouting heeft betekend voor de deelnemers aan de Olympische Spelen voor Gehandicapten, is nauwelijks in woorden uit te drukken. Maar het was wel: dienstbaarheid op basis van vrijwilligheid.

Discriminatie in Scouting

Het Scouting-ideaal zegt dat er absoluut niet gediscrimineerd mag worden. Dat is juist. Mensen anders behandelen omwille van geloof, ras, afkomst, huidskleur of welke andere oorzaak dan ook, is volstrekt

Vragen:

Hoe staat jouw groep ten opzichte van positieve discriminatie? Is zij van mening dat dat moet worden overgelaten aan de beroepsmatige dienstverleners? Is zij van mening dat er voor een scouting-groep ook nog plaats is?

Komt de eventuele betrokkenheid in het spel tot uiting? Zijn daarvoor extra en aangepaste vormen van training en vorming nodig?

Als jouw groep niet behoort tot het BE en/of Blauwe Vogel bestand, is er dan toch speelruimte voor lichamenlijk en/of geestelijk gehandicapte kinderen?

Daarmee dringt zich wel een aantal vragen op:

Beleven wij onze Scouting-idealen ook buiten de uren die wij doorbrengen in uniform, in het clubhuis, althans met Scouting onder elkaar?

Laten wij ons Scouting-doen en laten sterk beïnvloeden door onze eigen maatschappelijke omstandigheden?

Is het lidmaatschap van de vereniging Scouting Nederland iets om prat op te gaan? Wordt het door familie, vrienden en kennissen nog steeds gemakkelijk geaccepteerd? Ondervindt het lid zijn van Scouting veel waardering in het bedrijfsleven?

Maak eens een vergelijking tussen het bedrijf waar je werkt en de groep waarvan je lid bent. Licht beide organisaties door. Waarom gaat het in de Scouting-groep zoveel gemakkelijker? Heeft dat alleen iets te maken met de doelstellingen van Scouting?

Scouting werkt met zeer fundamentele methodes voor de ontwikkeling van:

- *het analyseren van problemen*
- *het uitstippelen van de juiste weg om het probleem op te lossen*
- *samenwerking*
- *de erkenning van andermans kwaliteiten*
- *het hanteren van vele vormen van overleg*

Waarom worden deze technieken buiten de Scouting-deur dan zo weinig toegepast?

Zouden de idealen van Scouting, gegoten in de vorm van een politieke partij, enige kans van slagen hebben? Zo ja, waarom? Zo neen, waarom niet?

Welke maatschappelijke grootheden kunt u vanuit uw Scouting-groep direct positief beïnvloeden? De school, de universiteit, de gemeenteraad, het college van B&W, het bedrijfsleven in uw omgeving, de redactie van de plaatselijke krant?

uit den boze. Scouting is echter geen organisatie op zich. Scouting is in zijn organisatie afhankelijk van mensen die op de eerste plaats functioneren als burger in een bepaalde samenleving. Binnen die samenleving houden zij er opvattingen op na, die niet stroken met de Scouting-idealen. Dat kan ook niet altijd, omdat de omstandigheden domweg anders zijn. Het is slechts voor een enkeling weggelegd om helemaal volgens zijn eigen idealen te kunnen bestaan.

Beginsel 2

Het Kind moet bijzondere bescherming genieten en moet krachtens de wet of langs andere wegen gelegenheid en faciliteiten krijgen om zich lichamelijk, geestelijk, zedelijk, intellectueel en maatschappelijk te ontwikkelen op een gezonde en normale wijze en in omstandigheden van vrijheid en waardigheid. Bij het vaststellen van wetten met dit oogmerk moet het hoogste belang van het kind de voornaamste overweging zijn.

Het zou goed zijn als alle ministers een wet zouden maken, waarin staat dat de grote mensen de kinderen moeten beschermen, dat kinderen niet mogen worden geslagen en dat kinderen ook altijd mogen zeggen wat ze denken.

Het GBIO, het instituut dat de scholing en vorming van de leden van een ondernemingsraad coördineert, is van mening dat de helft van de OR-leden afhaakt, omdat directies niet de juiste maatregelen treffen om de OR naar behoren te laten functioneren.

Andere samenwerkingsvormen bij Volvo in Zweden hebben geleid tot het bouwen van nog veiliger auto's dan voorheen. De gemiddelde levensduur van een Volvo steeg daarmee van een zeseneenhalf tot bijna elf jaar. Dit laatste is voor Opel in Duitsland de reden geweest om op de oude manier te blijven produceren.

Op 5 januari 1981 is op de Nederlandse televisie voor het eerst een Jeugdjournaal op het scherm geweest. Hoe zijn jouw ervaringen met deze uitzendingen?

Recht van spreken

Wij zeggen het zo graag: "Hij of zij heeft nog geen recht van spreken". Wij zeggen dat meestal van iemand die pas komt kijken: een nieuwe medewerker in het bedrijf, een nieuwe leerling in de klas, de nieuweling in het hockey- of voetbalelftal. We zeggen het ook graag van een kind: het komt pas kijken, het heeft nog geen recht van spreken. Toch is het een wezenlijk kenmerk van het verschijnsel mens: je mond open kunnen doen en middels het instrument stem een aantal geprogrammeerde klanken zo uitstoten, dat een ander daarin iets herkent wat kan worden omschreven als taal. De gesproken taal is waarschijnlijk het belangrijkste hulpmiddel dat de mens tot zijn beschikking heeft om met zijn medemens te kunnen communiceren. Op die manier voeren we gesprekken, houden we discussies en kunnen we zo nauwkeurig mogelijk uitdrukking geven aan onze wil. Ook de wil is een fenomeen dat uitsluitend met de mens in verband gebracht kan worden. Maar: de wil tot spreken leidt nog niet altijd tot een recht van spreken. Dat recht van spreken is afhankelijk van nogal wat maatschappelijke ontwikkelingen.

Toen en nu

Wie in de Grondwet artikel 86 opslaat, leest het volgende:

1. De Koning stelt ministeriële departementen in.
2. Hij benoemt Ministers en ontslaat hen naar welgevallen. Hij kan Ministers. . . enz.

Het gaat uiteraard om het eerste zinnetje van lid 2. Alleen onder die voorwaarde was Willem I bereid om in Nederland de titel Koning te dragen: als hij kon regeren als absoluut monarch. Nederland heeft dat geaccepteerd. Zo wijs waren de heren wel. We moesten in 1813 op de een of andere manier onze zelfstandigheid vastleggen. Wat nu art. 86 lid 2 is, was toen een belangrijke concessie. Zodra de constitutionele monarchie een feit was geworden, zijn van Hoogendorp en zijn vrienden onmiddellijk aan de slag gegaan om "de Macht des Konings" uit te hollen. Want waar ging de discussie eigenlijk om? Om het recht van spreken en niets anders. Je kunt ook zeggen: het recht van het laatste woord. Met de invoering van de eerste Grondwet berust dat recht voor 100% bij de Koning. Tot 1848 is er aan de macht geknabbeld, maar als Thorbecke zijn voorstellen inzake de Ministeriële Verantwoordelijkheid erdoor krijgt, is die macht bijna volledig ingeperkt. Het woord Koning blijft gehandhaafd, de inhoud er-

van wordt sterk veranderd.

Er was nog één strijdpunt: wat te doen met het Koninklijk Besluit? Moest Koninklijk gelezen worden zoals Thorbecke dat wilde, of beschikte de Koning nog over een bijzonder individueel recht? De Hoge Raad spreekt in 1869 het 'Meer en Berg' arrest uit, waarin wordt gesteld dat Koninklijk gelezen moet worden in de zin van de Ministeriële Verantwoordelijkheid. Met die uitspraak is de strijd beslecht: de 100% recht van spreken van de Koning is definitief verschoven naar de vertegenwoordiging van het volk, de Staten-Generaal. Zij hebben het laatste woord.

Een eeuw later. . .

Aan het eind van de jaren zestig wordt in Europa door de studenten de bevrijding gevierd op de barricades. Zij behoorden tot de eerste na-oorlogse generatie, die niet had gekregen wat wel was beloofd. Het beleid na 1945 had in het teken moeten staan van 'de bevrijding van de mens' en 'een nieuwe wereld voor iedereen'. De vorm die de nieuwe wereld kreeg was niet meer dan een kopie van de jaren dertig: dezelfde strakke verzuiling, dezelfde gezagsverhoudingen, nog steeds een recht van spreken voor te weinig mensen in een wereld die ten opzichte van de jaren dertig zo sterk was veranderd. Op de barricaden wordt de bevrijding gevierd: als echte revolutionairen de wereld te lijf. Allerlei 'bevrijdingsbewegingen' als Kabouters, Oranje Vrijstaat, de Hippiërs en Flower Power waren de voorlopers van de revolutie geweest. Na 1968 is de hele wereld overtuigd van de idee, dat er iets schort aan het recht van spreken van velen. We gaan de jaren zeventig in met een standaardkreet onder de arm: inspraak en democratisering.

Scouting en het recht van spreken

Als de Verenigde Naties de aanbeveling doen om aan kinderen het recht van spreken toe te kennen, mogen we vaststellen dat Scouting aan die oproep al heeft voldaan. Het recht van spreken is heel nauw met het spel van verkennen verbonden. Welk spel we ook spelen, welke activiteit ook wordt ondernomen, van tevoren wordt overlegd hoe, waar en wanneer, door wie, waarom en hoe laat dit of dat moet gebeuren. We realiseren ons te weinig dat Scouting de grondlegger is van de inspraak op alle niveaus. In welke tijd het spel van verkennen ook is gespeeld, er heeft altijd iets bestaan als een overleg met gidsen en helpers bij de welpen, een overleg met patrouille-

Vragen:

Als je de jaren zeventig overziet, kun je dan zeggen dat we hebben bereikt wat we wilden bereiken? Is de democratisering geslaagd? Is de vormgeving geslaagd?

Het recht van spreken moet kennelijk bevochten worden, zowel in de vorige eeuw als in deze eeuw. Heeft een van beide strijdwijzen voorkeur?

Welke gevolgen kan de economische teruggang van de jaren tachtig hebben voor het recht van spreken van velen?

Steunt jouw groep de initiatieven van Amnesty International, de organisatie die opkomt voor het recht van spreken van politieke en andere gevangenen? Zo neen, waarom niet?

Vergelijk: het recht van spreken en het recht van beslissen. Is dit hetzelfde? Is dit het verschil tussen de vorige eeuw en nu?

leiders en assistent-patrouilleleiders bij de verken- ners, een overleg met hoofd- en hulpkabouters bij de kabouters en een overleg met rondleidsters en as- sistent-rondleidsters bij de gidsen. De verschillende functies worden nu uiteraard wat minder streng ge- hanteerd dan vroeger. Dat maakt niet zo vreselijk veel uit, want het overleg is niet verdwenen.

Zonder goed gevoerd overleg geen actie. Dat is Scou- ting, waar ook ter wereld. In dat opzicht is Scouting één grote training in communicatie. Natuurlijk hoe- ven we onze ogen niet te sluiten voor de autoritaire, wars-van-inspraak-trekjes die sommige mensen in Scouting vertonen. Dat is ook niet te voorkomen in een organisatie waarin zoveel mensen bezig zijn. Het gaat om de kern: in Scouting heeft ieder kind recht van spreken. Dat recht van spreken staat gelijk aan het recht van beslissen. Het omgekeerde geldt trou- wens ook: een goed Scouting-lid heeft een plicht tot inspraak en een plicht tot het nemen van beslissin- gen. Wie lid is van Scouting heeft de plicht zijn stem te laten horen ten opzichte van zijn scouting-vrien- den en -vriendinnen.

Wie een nuttige bijdrage aan de discussie wil leveren, moet wel over voldoende en juiste informatie be- schikken. In de Scouting-groep betekent dat, dat de leiding de jongens en meisjes zoveel informatie moet overdragen, dat met recht een gezamenlijke beslis- sing kan worden genomen. In een goede scouting- groep zijn we het niet anders gewend. We weten niet beter. Zo gaat dat al zolang we bestaan. Vanaf de welpen, langs de verkenners en de rowans tot en met de stam: eerst een uitgebreide uitwisseling van infor- matie, daarna het nemen van beslissingen.

Als een organisatie als Scouting de maatschappij ooit iets te melden heeft, is het wel dit: het succes van welke onderneming dan ook staat of valt met de mate waarin de betrokkenen zijn geïnformeerd. In- formatie leidt tot actie. Actie leidt tot resultaat, po- sitief of negatief. Resultaat schept betrokkenheid. Scouting heeft de wereld laten zien en laat de wereld nog steeds zien, dat het maximale resultaat wordt bereikt als wij samenwerken in kleine groepen. Klei- ne groepen met grote verantwoordelijkheden. Of we nu praten over de patrouille of over het organiseren van een Jamboree: kleine eenheden met eigen taken scheppen samen het eindresultaat. Samenwerking op basis van een groot recht van spreken – en dus be- slissen – van alle betrokkenen.

Wie de stam heeft verlaten zit, maatschappelijk gezien, niet ver van de leeftijd af waarop de meesten beginnen te werken. Hoe zit het dan in je werk? Wat ervaar je daar? Ook een uitvoerige uitwisseling van in- formatie? Ook een grote be- trokkenheid bij alle beslissin- gen?

Vragen:

Zie jij overeenkomsten tussen de basisorganisatie van Scou- ting en de basisorganisatie van de meeste bedrijven?

Zie jij verschillen tussen de basisorganisatie van Scouting en de basisorganisatie van de meeste bedrijven? Zijn de ver- schillen groter dan de overeen- komsten? Of is het net anders- om?

Is het mogelijk dat de basis- organisatie van Scouting model kan staan voor de organisatie van een bedrijf? Waar is het recht van spreken groter: bij Scouting of in het bedrijfs- leven?

Hangt het succes van een be- drijf samen met het recht van spreken van de bij het bedrijf betrokkenen?

Beginsel 3

Het Kind moet van zijn geboorte af recht hebben op een naam en een nationaliteit.

Het moet zo zijn dat alle kinderen na hun geboorte een eigen naam krijgen en een bewijs dat ze bij een bepaald land horen. Dat moet ook.

Gabriël Marc, de directeur van het Nationaal Instituut voor de Statistiek en Economische Verkenningen zegt in een nieuwe uitgave van "Pro Mundi Vita": "30% van de katholieken neemt nog actief deel aan het kerkelijk leven. Tot het jaar 2000 zal zich een scherpe daling voordoen, gezien de onevenwichtige opbouw van de wereldbevolking".

Een middelbare scholier over het gebruik van drugs: "Je moet wel, anders tel je niet mee". Groepsgebonden zijn dus om mee te tellen.

Is Scouting een positief alternatief voor de negatieve groepsgebondenheid van de druggebruikers? Zijn wij bereid ook daadwerkelijk enige hulp te verlenen?

De meeste mensen hechten nogal wat waarde aan groepslidmaatschappen. We horen graag bij een gezin, een familie, een wijk, een stad, een sportclub, een kerkgenootschap, een politieke partij, een land. Het is slechts een enkele mens gegund volstrekt alleen te kunnen bestaan. Hoe het ook wordt geaccepteerd, het blijft afwijkend gedrag. Gangbaar is: de mens als onderdeel van een groter verband. Wie niet in een gezin grootgebracht kan worden, krijgt eventueel de kans op te groeien in een gastgezin of een gezinsvervangend tehuis. In beide gevallen doen we een ernstige poging om een kind ergens bij te laten horen.

In Scouting doen we dat ook. Om te beginnen zeggen we dat iedereen welkom is. Kinderen en volwassenen, omdat ze elkaar zo bitterhard nodig hebben. Kinderen mogen eerst een tijdje meespelen, laten we zeggen een maand of twee. Dan wordt het kind direct gevraagd: "Wil je blijven?". Als het kind ja zegt, gaan we weer een stapje verder. Het kind moet, ten overstaan van de groep waar het bij wil horen, verklaren: ". . . dat het ernstig zijn best zal doen een goed lid van de groep te zijn. . .". We noemen dat het afleggen van de belofte.

Wie wordt opgevoed in het eigen gezin, zal die verklaring nooit afleggen. Dat kan ook niet, omdat het een vorm van samenleven is die niet vrijwillig tot stand is gekomen. Voor een gastgezin geldt dat wel, maar je legt er geen belofte af. In een gezinsvervangend tehuis ook niet. Niet op de sportclub en niet in een bedrijf. Wel weer in de kerk. Bij de doop hebben de doopouders gesproken voor het kind. Afhankelijk van het kerkgenootschap krijgt het kind recht van spreken als het twaalf of achttien is. Ook hier dient de jongere zich persoonlijk uit te spreken voor het lidmaatschap.

Zolang het kind zelf nog niet kan spreken, zal een ander dat voor hem moeten doen. Daarom bepleiten de Verenigde Naties dat de nationale overheden een kind vanaf de geboorte ergens bij te laten horen. Om te beginnen bij een familie. Vanuit een familie (of het gezin) kan een verdere basis gelegd worden voor het lidmaatschap van andere groepen.

De Verenigde Naties bepleiten nog een lidmaatschap: behoren bij een land, het hebben van een nationaliteit. Met de andere leden de geboortegrond gemeen hebben.

De taal kan een gemeenschappelijk kenmerk zijn, maar het hoeft niet, omdat in één land verschillende talen kunnen worden gesproken. Bedenk dat de

plaats van geboorte van prinses Margriet in Canada tot Nederlands grondgebied is verklaard, omdat dat was vereist voor het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit. Ambassades worden geacht te behoren tot het grondgebied van het land dat zij vertegenwoordigen. Dat schept andere rechten en verplichtingen. Gebruik maken van het stemrecht kun je vergelijken met het afleggen van de belofte. Wie gekozen wil worden in de Gemeenteraad, Provinciale Staten of de Eerste of Tweede Kamer dient Nederlander te zijn.

Thuis zijn in den vreemde

Hoewel de Verenigde Staten van Amerika al meer dan tweehonderd jaar bestaan, zijn er maar weinig echte Amerikanen. In de USA wonen meer Ieren dan in Ierland, meer Joden dan in Israël en meer Cubanen dan op Cuba. Verder treffen we grote groepen Puertoricanen aan, Polen, Duitsers en Italianen. De Nederlanders blazen in dit opzicht een bescheiden partijtje mee. Met name aan de Oost- en Westkust treffen we grote groepen Chinezen aan. Wat te denken van het huidige Europa?

De Westeuropese landen — Engeland, Nederland, België, West-Duitsland en Frankrijk — zijn overspoeld met buitenlanders. De Engelsen hebben het te danken aan het feit dat iedere onderdaan in een land dat lid was van de Commonwealth kon beschikken over een Engels paspoort. Naarmate de leden van de Commonwealth zelfstandiger worden en zich racistischer gaan gedragen, wordt de vluchtelingenstroom naar Engeland groter. De landen op het continent hebben veel buitenlanders — Italianen, Polen, Turken, Marokkanen, Grieken, Tunesiërs, Joegoslaven — binnen hun grenzen vanwege de economische omstandigheden.

Of je nu kort of lang huist in een land waar ze jouw taal niet of nauwelijks spreken en op de grond waar jouw wieg niet heeft gestaan, je bent er thuis, maar wel in den vreemde. Je neemt niet alleen je taal mee, maar ook de eigen zeden en gewoontes. Je trouwt in den vreemde en je krijgt er kinderen. Kinderen die een eigen opvoeding krijgen in een vreemd land. Kinderen die moeten spelen met vreemde kinderen, die andere spelletjes spelen.

Het is niet gemakkelijk daar te moeten leven. De eigen bevolking heeft te weinig weet van wat jou beheerst en jij hebt te weinig vermogens om de vreemde mensen te begrijpen. Kiemen van spanningen die wel of niet tot ontwikkeling komen.

Nederland kent nog een extra probleem als het gaat om de Surinamers en de Zuid-Molukkers. Van alle

Vragen:

Hoe groot is het percentage buitenlanders in jouw directe omgeving?

Hoe verloopt met hen de communicatie?

Speelt Scouting in die communicatie een rol?

Zo neen, zou Scouting in die communicatie een rol kunnen spelen?

Voor buitenlanders bestaan nogal wat eigen welzijnsvoorzieningen in Nederland. Werk je jouw groep op de een of andere manier samen met deze instellingen?

Staat het Scouting clubhuis open voor het geven van cursussen aan buitenlanders?

Ben je bereid zelf een aantal cursussen te volgen, opdat je de buitenlanders gemakkelijker kunt helpen?

Als Scouting een rol kan spelen in de integratie van mens en natuur, kan zij dat dan ook als het gaat om de buitenlander in Nederland?

Zijn naar jouw inzicht onze methoden en technieken voldoende op de buitenlanders afgestemd?

Als dat niet zo is, welke concrete aanpassingen stel je dan voor?

In welke volgorde zou jij een buitenlander Nederland laten verkennen?

Vind jij dat buitenlanders actief en passief kiesrecht moeten hebben?

Is het Scouting-ideaal Wereldbroederschap ook maatschappelijk te verwezenlijken? Wat moet JIJ daarvoor doen?

partijen wordt een maximale inspanning gevraagd om elkaar goed te blijven verstaan.

We hebben gezegd dat het uitoefenen van het stemrecht mag worden vergeleken met het afleggen van de belofte. Tot nu toe kan geen buitenlander in Nederland wat dat aangaat de belofte afleggen. Met andere woorden: hij heeft geen stemrecht. Hij heeft wel recht van spreken, maar niet van beslissen. Op dit moment zijn er regelingen in de maak om de buitenlanders stemrecht te geven op het niveau van de gemeente. De overheid wil het voor elkaar zien te krijgen dat bij de eerstvolgende verkiezingen voor de gemeenteraden alle buitenlanders een stem kunnen uitbrengen.

Als bewijs dat ze bij een bepaald land horen.

Als een buitenlands kind, een buitenlandse jongere of volwassene lid wordt van een scouting-groep legt hij de belofte af zoals alle anderen dat doen. Zodra hij echt lid is, zal hij van meet af aan betrokken worden bij alle activiteiten. Scouting is ook in dat opzicht de maatschappij al jaren vooruit.

Het Kind moet de voordelen van sociale zekerheid genieten. Het heeft er recht op in gezondheid op te groeien en zich te ontwikkelen. Te dien einde moet het kind en zijn moeder beiden bijzondere zorg en bescherming krijgen, met inbegrip van voldoende prenatale en postnatale zorg. Het kind heeft recht op voldoende voeding, huisvesting, ontspanning en medische zorg.

Het zou goed zijn als aan alle kinderen genoeg aandacht zou worden besteed. Dan waren ze ook niet zo vaak ziek. Daarom moet er niet alleen goed gezorgd worden voor de kinderen, maar ook voor hun moeders. En voor en na de geboorte van een kindje moeten we extra lief zijn. En voor de babies en voor de moeders.

Kinderen moeten elke dag genoeg kunnen eten en in een goed huis kunnen wonen. Als je kind bent, moet je plezier mogen maken.

En voor alle kinderen zouden er dokters moeten zijn.

In Limburg vielen twee doden te betreuren na het eten van Iglo Nasi Goreng, die gedrenkt was in de nitriet uit het (nieuwe) lekkende koelsysteem van een Iglo-vrachtwagen. De kosten van deze affaire voor iglo b.v.: f 406.000,-. Een paar maanden later kwam daar het verhaal van de Ola-ijsjes overheen. Ook vergiftigd door nitriet.

Onderzoekers weten te melden dat in verse bladgroenten (spinazie, andijvie) veel te hoge percentages nitriet voorkomen wegens onevenwichtig gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Realiseren wij ons nog wat wij dagelijks eten?

Bisschop Gijsen van Roermond noemt de abortuswet, zoals die door de Eerste en Tweede Kamer is aanvaard, een huiveringwekkend dieptepunt in de geschiedenis van de Nederlandse samenleving.

De Italiaanse politie heeft voor de derde keer een onschuldige gedood bij haar jacht op leden van de Brigade Rosse.

Aandacht voor het kind

De werkelijke aandacht voor het kind is het enige onderwerp uit dit beginsel waar wij in Nederland iets mee kunnen. Aan alle overige voorwaarden voldoen wij al op ruime schaal. Hoe zit het met de aandacht voor het kind?

Twee antwoorden zijn duidelijk te verdedigen. Ten eerste: er is ruim voldoende — soms zelfs te veel — aandacht voor het kind. Ten tweede: er is te weinig aandacht voor het kind.

Ruim voldoende aandacht

In onze wetgeving wordt regelmatig naar de positie van het kind verwezen. In het familierecht is de positie van het kind duidelijk bepaald, evenals in het arbeidsrecht. Geen vuiltje aan de lucht dus: het kind is goed beschermd. Gezien de gewijzigde maatschappelijke omstandigheden moeten we vaststellen dat veel jongeren — die in de wet nog onder de term kinderen vallen — die bescherming als knellend gaan ervaren. Het gedrag van de laatste jaren toont dat ook overduidelijk aan. Wat moet je met een wet die zegt dat iedereen vanaf zijn 21e jaar handelingsbekwaam is, als tegenwoordig de meeste jongeren met een jaar of achttien het ouderlijk huis verlaten en volkomen zelfstandig gaan leven? Dan sluit de wet niet meer aan op de werkelijkheid en voelt de jongere zelf de wet als een dwangbuis.

Bovendien: behalve de wettelijke bescherming zijn er nog tientallen organisaties en verenigingen die zich opwerpen als beschermer van het kind. Als beschermer van het geboren en ongebooren kind. Als beschermer van het gehandicapte en niet-gehandicapte kind. Als beschermer van het schoolgaande en het niet-schoolgaande kind. Als beschermer van het aangepaste en niet-aangepaste kind.

Er is buurt- en clubhuiswerk. Er is Scouting. Zij bieden het kind ruimte om te spelen en te werken. Tevens is het kind daar beschermd. Naar milieu en naar geloof. Naar sexe en kleur. Naar leeftijd en doelstelling.

Het jaar van het kind heeft eens te meer aangetoond hoeveel organisaties en instanties Nederland heeft en wat zij allemaal wel en niet voor het kind (kunnen) doen.

■ Te veel om op te noemen.

Vragen:

Als we van mening zijn dat we een kind moeten beschermen, waartegen moet het dan beschermd worden? Bedenk dat de een uit oogpunt van bescherming een kind NIET naar de televisie zal laten kijken, terwijl een ander — ook uit oogpunt van bescherming — een kind WEL naar de televisie zal laten kijken. Wat bescherm je van jezelf als je een kind wil beschermen? Tot welke leeftijd kun je van werkelijke bescherming spreken? Moeten jongens anders worden beschermd dan meisjes? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Wat is beter: een kind weghouden van het vuur of het om leren gaan met lucifers?

Wat is beter: een kind beschermen tegen verkeerde maatschappelijke invloeden of een kind inzicht geven in het functioneren van het maatschappelijk bestel?

Te weinig aandacht voor het kind

Jarenlang gold "het gezin" als "de hoeksteen van de maatschappij". We wisten niet beter. Ieder kind werd opgevoed in een gezin. De kinderen voor wie het niet was weggelegd kregen een plaats aangeboden in een gastgezin of in een gezinsvervangend thuis. Waar je ook terecht kwam: het woord gezin kwam er op de een of andere manier in voor.

Onder gezin verstaan we: kinderen die worden begeleid door een vader en een moeder. Mocht een van beiden ontbreken dan spreken van een onvolledig gezin. Deze term kan ook worden toegepast op situaties waar sprake is van "alternatieve samenlevingsvormen", omdat wij aan het gezin het huwelijk van de ouders hadden gekoppeld.

De populariteit van het huwelijk is voorbij; het huwelijk is nog nooit zo populair geweest. Het is maar net hoe je het bekijkt. Dagelijks kunnen we in de krant lezen hoeveel mensen officieel in het huwelijk zijn getreden. In onze eigen omgeving horen we hoeveel mensen officieel uit elkaar zijn gegaan. Echtscheiding dus.

Officiële cijfers zijn moeilijk te verkrijgen. We weten alleen dat het aantal echtscheidingen erg hoog is.

Mensen beginnen niet aan een huwelijk om het te laten eindigen in een echtscheiding. Voor de meesten blijft het een nare ervaring. Zolang het om twee volwassenen gaat die in onderling overleg besluiten uit elkaar te gaan, valt de schade meestal nogal mee. Het wordt pas echt vervelend als er kinderen in het spel zijn. Want: waar moeten die kinderen heen? Naar de moeder? Naar de vader? Naar allebei? Wat is in dit geval goed voor het kind? We weten niet precies wat wel en niet goed is voor kinderen. We zijn het er wel over eens, dat het kind over meer zekerheden moet kunnen beschikken naar mate het jonger is. Na het uitspreken van de echtscheiding zien we bij veel volwassenen een toenemend kinderachtig gedrag, terwijl van de kinderen een te grote mate van volwassenheid wordt gevraagd.

Als Scouting Nederland een doorsnee van de Nederlandse bevolking is, moeten we er rekening mee houden, dat we te maken zullen krijgen met een toenemend aantal kinderleden uit onvolledige gezinnen. Dat vereist nieuwe inzichten van de leiders en leiders.

Het huwelijk is nog nooit zo populair geweest. Ondanks het forse aantal echtscheidingen (waarschijnlijk dankzij. . .) heeft het samenwonen van jongens en meisjes, jongens onderling en meisjes onderling,

Tandarts Frans Toors: "De zoete flesvoeding voor zuigelingen leidt tot slechte gebitten bij kleuters".

Vraag:

Laat het ja-woord van het huwelijk zich vergelijken met het ja-woord van het scoutinglid dat het geeft bij het afleggen van de belofte?

Vraag:

Met name in het welpenspel wordt over de horde gesproken als de "happy family", het gelukkige gezin. Als we deze vergelijking in de toekomst willen handhaven, welke eisen stelt dat dan met name aan de leiding?

Vraag:

*Als Scouting Nederland een werkelijke afspiegeling is van de Nederlandse samenleving, moeten de leden in staat worden gesteld het spel van ver-
kennen te kunnen spelen zonder het afleggen van de belofte, maar met inachtneming van de scouting-wet. Kan dat? Wat is derhalve het verband tussen het afleggen van de belofte en de werkelijke aandacht voor het kind?*

■ een geweldige vlucht genomen. Maatschappelijk gezien worden deze samenlevingsvormen steeds meer gelijkgeschakeld met het huwelijk. Met name in het huurrecht, het alimentatierecht en het fiscale recht is deze tendens duidelijk waarneembaar. In veel gevallen mag je zeggen dat de samenwonenden zich gedragen "als waren zij getrouwd". In deze circuits komt dus ook "scheiding" voor, die niet anders wordt ervaren dan een officiële echtscheiding. Het is wel een scheiding met minder rompslomp: je hoeft niet naar de rechter, niet naar het stadhuis, enzovoorts. Je moet het zelf opknappen. Met elkaar. Dat heeft ook nadelen. Met name de rechter is in staat om te beoordelen of er uiteindelijk werkelijk sprake is van werkelijke scheiding en deling van de goederen. Of er werkelijk recht wordt gedaan aan beide partijen, wanneer zij uit elkaar gaan.

Het Kind, dat lichamelijk, geestelijk of maatschappelijk is achtergesteld, moet de bijzondere behandeling, opvoeding en zorg krijgen, die voor zijn speciale omstandigheden nodig zijn.

Er moet speciale verzorging zijn voor alle kinderen die altijd maar ziek zijn. En voor de kinderen zonder vader of moeder. Iedereen moet eigenlijk zo lief zijn, dat die kinderen altijd kunnen lachen.

Kent u de ziekte Sarcoidose? Deze ziekte wordt ook wel de ziekte van Besnier-Boeck genoemd, omdat deze mensen de ontdekkers ervan zijn. Het lichaam wordt overgevoelig voor de eigen afbraakproducten en tast de bind- en steuweefsels aan. Deze verschijnselen gaan gepaard met eivormige bulten. Naar schatting zouden ongeveer 10.000 Nederlanders eraan lijden. Vaak treedt na ongeveer twee jaar een spontaan herstel op. Het middel om de ziekte te bestrijden heet Cortison.

Leest u wel eens verslagen van wielervedstrijden waarbij weer iemand is betrapt op het slikken van verboden middelen? Bent u daar de naam Cortisonen wel eens tegengekomen? Is wielrennen een ziekte?

Of is het in de huidige maatschappij noodzaak om naar eigenlijke middelen te grijpen om een prestatie te kunnen leveren?

Sinds de Tweede Wereldoorlog heeft de medische zorg voor de mens een geweldige vlucht genomen. Met de toename van de welvaart is het ziektepercentage onder de beroepsbevolking nogal sterk toegenomen. Nu de groei uit de welvaart is, loopt het ziekteverzuim weer terug. Is er derhalve sprake van een logisch verband tussen ziekteverzuim en positieve of negatieve welvaartsgroei?

■ Ziek zijn, beter worden

“Ziek zijn, beter worden” is eigenlijk een rare uitdrukking. In de Nederlandse taal kan het niet anders zijn dan: “goed zijn, beter worden”, omdat ‘beter’ de vergelijkende trap van ‘goed’ is. Dat is waar, maar ‘beter’ hebben we ook toebedacht het tegenovergestelde te zijn van ziek. Daar hebben we een woord voor: gezond. Maar toch, in plaats van gezond zeggen we beter. Met opzet wordt aan deze terminologie enige aandacht besteed, omdat geen mens gelooft dat mensen die niet ziek zijn, beter zijn dan mensen die wel een kwaal onder de leden hebben. Je kunt je dat niet voorstellen, maar wie om zich heen kijkt, kan zich waarschijnlijk niet helemaal aan de indruk onttrekken dat het wel zo is.

Laten we voor de uitwerking van dit beginsel de begrippen ziek en gezond een wat ruimere betekenis geven. Er zijn mensen die vanaf hun geboorte zoveel gaven hebben meegekregen, dat zij het leven geheel zelfstandig aankunnen. Dat noemen we gezond. Mensen die op de een of andere manier gehandicapt zijn, in welke zin dan ook, zodanig dat zij regelmatig geholpen moeten worden, noemen we ziek.

Stelling: de gezonde mens heeft de plicht de zieke mens te helpen. We onderzoeken in hoeverre we daarin slagen.

Jan en Piet

Er waren eens twee jongens. Jan en Piet. Jan kwam uit een gezin met slimme ouders en voorspoedig opgroeiende broertjes en zusjes. Piet niet. Niet dat het gezin niet deugde, maar het had een grote achterstand op het gezin van Jan. Bij Piet hadden ze maar één krant. Bij Jan in ieder geval twee en nog een paar weekbladen. Bij Jan was de opvoeding gericht op lezen, kijken en cultuur happen: al jong mee naar het museum, het buitenland, het concert en de opera. Bij Piet thuis ging het altijd over het wel of niet hebben van werk en het geld dat je daarmee kon verdienen.

Samen zaten ze op de lagere school. Piet vocht meer dan Jan; daarom was Piet populairder bij de kinderen van de klas. Jan was de rechterhand van de meester, omdat hij alles altijd zo goed wist. Zes jaar samen op de lagere school. Er moest worden gekozen voor een vervolg. Jan naar de brugklas van het VWO, daarover werd niet eens gesproken. Gewoon, dat gaat zo. Piet was een punt van discussie. Bleef nog wel eens wat achterop; kreeg thuis ook niet de opvang die je nodig had en nog een paar opmerkingen.

Wat te doen? Toch maar MAVO? Laat hij het maar proberen.

Jan zou zijn gymnasium halen, dat stond nu al vast. Piet mocht de MAVO proberen; zou het mislukken, dan konden we altijd nog zien.

Als ze op hun nieuwe school hulp nodig hadden, waren er voor Jan betere leerkrachten voorhanden dan voor Piet. Piet kreeg derde- en tweedegraads. Jan uitsluitend eerste. Daarmee werd de kloof tussen Jan en Piet nog groter dan hij al was. Na het gym ging Jan naar de Universiteit. Piet had zijn eerste vakantiebaan toen hij veertien was en met de MAVO in zijn zak – “een hele jongen, mijn Piet”, zei zijn vader, “heeft het verder geschopt dan ik” – ging hij met zijn zeventiende naar een baas.

Ze komen elkaar nu soms nog eens tegen en Piet zegt dan meneer tegen Jan, omdat Jan vergeten is met wie hij allemaal wel en niet op school gezeten heeft.

Volgens de maatschappij is Piet niet ziek. Maar ten opzichte van Jan heeft hij wel veel meer hulp nodig. Krijgt hij die ook? Neen, die krijgt hij niet. Jan wel. Voor Jan zetten we knotsen van gebouwen neer met meer dan goed opgeleide leermeesters erin. Piet werkt bij een baas en ziet elke maand van zijn salaris een stukje belasting verdwijnen naar de opleiding van Jan. We doen Jan geen recht. We doen Piet veel onrecht aan.

Laten we Piet als model eens handhaven en voor Piet invullen: weeskinderen in tehuizen, omdat we te grote en belachelijke eisen stellen aan pleeggezinnen; lichamelijk gehandicapte kinderen, die aangewezen zijn op hun eigen wereld omdat er in de wereld van de Jannen geen plaats voor ze is; de geestelijk gehandicapte kinderen, die hun onderkomen kunnen vinden in speciaal voor hen gebouwde tehuizen, omdat de wereld van de Jannen alleen de aanblik al een verzoeking vindt.

Wat valt er te lachen voor deze Pieten?

Vragen:

Laten we “sociaal zijn” als volgt definiëren:

de bereidheid van de mens die van goed of gave meer heeft om het meer te delen met de mens die van hetzelfde goed of gave minder heeft.

Pas deze definitie toe op de begrippen: verstandelijke vermogens, arbeid, vrije tijd, opleiding en educatie, gezondheid en inkomen.

Als het klopt, zegt het gevonden antwoord dat er sprake is van een nieuw stukje evenwicht.

Denkt u dat de doelstellingen van Scouting mede geformuleerd zijn om dit nieuwe evenwicht te creëren?

Zo ja, wat doet u met uw groep aan de integratie van “zieken” en “gezonden”?

Zo neen, wat zegt de doelstelling van Scouting dan wel?

Voorlopig gaan wij nog uit van de positieve discriminatie van een aantal “zieken”. Is het naar uw overtuiging denkbaar dat wij het in de maatschappij ooit zover zullen schoppen, dat we volledig geïntegreerd kunnen leven? Of zal er altijd sprake blijven van een groep die positief gediscrimineerd moet worden? Welke rol speelt uw groep in dat proces?

Het Kind heeft liefde en begrip nodig voor de volledige en harmonische ontplooiing van zijn persoonlijkheid. Het behoort, voor zover mogelijk, op te groeien onder de zorg en de verantwoordelijkheid van zijn ouders en in elk geval in de sfeer van liefde en van zedelijke en materiële zekerheid. Tenzij in zeer bijzondere omstandigheden mag een kind in zijn prille jeugd niet van zijn moeder worden gescheiden. De maatschappij en de overheid hebben de plicht bijzondere zorg te besteden aan alleenstaande kinderen en aan kinderen zonder voldoende middelen van bestaan. Een toelage van staatswege en andere hulp voor het onderhoud van kinderen van grote gezinnen is wenselijk.

Ieder kind moet op een prettige manier groot kunnen worden. Samen met zijn vader en moeder of verzorgers.

Zolang een kind nog heel klein is, mag het altijd bij zijn moeder blijven.

Alle volwassenen en regeringen moeten zorgen voor de kinderen die echt niet genoeg hebben om behoorlijk te kunnen leven.

Het Jeugdverkeerspark in Assen: de plaats om te leren een behoorlijke weggebruiker te worden. Learning by doing voor groot en klein.

Wij bevelen aan: "Het Kinder Huizen- en Huttenboek". Uitgever: Luiting in Laren. Prijs: f 19,90.

1981: Ondanks de economische malaise is de omzet van de reisbureaus met 10% gestegen.

De vertrouwensarts R. Peters uit Drachten: "Wij bestrijden de gevolgen van kindermishandeling. De oorzaken nemen we niet weg: het onvermogen van de ouders".

Hebben we bij de voorgaande beginselen nog een redelijke aansluiting kunnen vinden bij de Nederlandse situatie, beginsel VI slaat volledig op de landen die niet behoren tot het rijke geïndustrialiseerde westen. Het zou te ver gaan om uit de tekst te begripen, dat ook hier wordt gesproken over onvoldedige gezinnen. Of, dat in het tweede lid wordt verondersteld dat kinderen na de echtscheiding altijd aan de moeder worden toegewezen. Dat gaat echt te ver. We gaan dus naar het buitenland. Zoek echt maar een land uit. Als het maar voldoet aan de omschreven voorwaarden: opgroeien is geen pretje, gaat meestal zonder vader of moeder, zo de moeder al niet ontbreekt en, er is geen sprake van een behoorlijk bestaansminimum. We praten over de landen in Afrika, Azië en Zuid-Amerika.

Landen waar inderdaad geen sprake is van een bestaansminimum.

Dat er in veel van die landen een groot tekort is aan drinkwater, voedsel, medicamenten, leermiddelen: ach, het is al zo dikwijls verteld dat het eigenlijk geen indruk meer maakt. Wat moeten we toch met die informatie? Niet teveel over praten, want het gaat in Europa ook niet zo best. We barsten hier van de mensen zonder werk, we hebben te veel buitenlanders, te veel import en te weinig export, te veel plichten en te weinig rechten. In Nederland vechten de Molukkers, België heeft een taalstrijd, in Frankrijk ligt Lombardije dwars, in Spanje moordt de ETA, in Italië ontvoeren en doden de Rode Brigades, Zwitserland heeft moeilijkheden met het kanton Jura, Zuid-Tirol wil van Italië af zoals Noord-Ierland van Engeland, Duitsland is nog steeds verdeeld en bovendien hebben de West-Duitsers eindelijk de RAF aan banden kunnen leggen, Tsjecho-Slowakije strijdt met Charta '77, Joego-Slavië is sinds de dood van Tito terug aan het vallen op de oorspronkelijke zeven republieken, Rusland heeft zijn eigen dissidentenbeweging en Polen de onafhankelijke vakbond Solidariteit.

Europa heeft geen problemen met de voedsel- en drinkwatervoorziening. Er is van alles voldoende, het is waarschijnlijk een beetje verkeerd verdeeld. Europa heeft wel politieke problemen: het individu van de mens is in het geding, zijn vrijheid staat op het (politieke) spel. Buiten Europa kom je aan die strijd niet of nauwelijks toe, omdat het om te beginnen al ontbreekt aan eten en drinken. Wie politieke strijd voert, weet dat hij strijdt voor leven en dood: het echte leven en de echte dood. De politieke strijd van Europa gaat uitsluitend over het leven,

over de inrichting en de organisatie ervan. De Polen hebben gedacht dat het ging over leven en dood, maar ook zij zijn er ondertussen achter dat ze een Europese strijd voeren.

Ondanks al deze problemen toch ontwikkelingshulp?

Scouting in de ontwikkelingslanden

Misschien is het goed om bij beginsel VI even stil te staan bij de activiteiten van Scouting en Guiding in de ontwikkelingslanden. Scouting (voor de jongens) en Guiding (voor de meisjes) betekent daar nogal wat. Het idee van het spel van verkennen is daar nog nieuw, zoals het in Europa nieuw was aan het begin van deze eeuw. Scouting en Guiding is in de derde wereld, de onderontwikkelde landen, een onderdeel van de emancipatie van jeugd en jongeren, zoals Scouting en Guiding in Europa een onderdeel van de emancipatiestrijd is geweest. Alles wat wij al hebben meegemaakt, zal daar nog een keer aan de orde komen. Op het niveau van een Wereldconferentie heeft dat vreemde gevolgen. Omdat er in de vergadering gestemd wordt volgens het principe "ieder land één stem", zijn vele ministaatjes tezamen sterker dan een paar grote landen die samen meer dan 75% van het totale ledenbestand hebben. Dat daargelaten doet Scouting en Guiding en hoop en goed werk. Dat kan vrij gemakkelijk, omdat de principes van het spel van verkennen overal ter wereld werken: groeiende zelfstandigheid en daarmee gepaard gaande afnemende leiding. Het principe moet slechts worden aangepast aan de plaatselijke omstandigheden, zeden en gewoontes.

Dat dat niet alleen begrepen is door de plaatselijke bevolking, bewijst het groeiend ledental dat mede door toedoen van de Verenigde Naties en Unesco tot stand komt. Scouting en Guiding ontwikkelen programma's die door grote internationale organisaties worden gekocht en in samenwerking met Scouting en Guiding worden uitgevoerd. Het ontwikkelen van die programma's kost een hoop geld. Dat geld wordt opgebracht door de rijke Westeuropese landen en de USA, Canada en Japan.

Scouting Nederland heeft in het nabije verleden bijzonder goed werk verricht met het ondersteunen van het Zambia Project. Een zeer goed voorbeeld van de werkwijze van Scouting en Guiding in de derde wereld. Het opzetten en begeleiden van dit plan heeft niet alleen werk, plezier en toekomst geboden aan de jongens en meisjes in en om Mtowe, neen, het verhaal gaat veel verder. De grondslagen van het project blijken ook elders in Afrika van toepassing te kunnen zijn. Scouting Nederland heeft

Vragen:

Is jouw groep minstens één keer per jaar heel duidelijk actief betrokken bij Scouting en Guiding in andere, in ieder geval minderbedeelde, landen van de wereld?

Als je weet, dat Scouting en Guiding in Zambia door het toedoen van Scouting Nederland een gigantisch succes is geweest, ben je dan bereid je weer eens voor een dergelijk project in te spannen?

Ben je bereid het internationale dichters bij huis te zoeken door buitenlandse kinderen op te nemen in je groep?

Welke bedragen worden in jouw groep jaarlijks aan het spel voor de kinderen en de zomerkampen besteed en welke bedragen worden gereserveerd voor de hulp aan het buitenland?

Vind je dat Scouting Nederland – dus ook jouw groep – een eigen verantwoordelijkheid heeft inzake het geven van hulp, ondanks dat door de regering nogal wat financiële steun aan het buitenland wordt verleend?

Vind jij dat Scouting en Guiding alleen op wereldniveau moeten uitmaken waar de hulp naartoe gaat? Wat staat er in het beleidsplan van jouw groep voor de komende jaren als het gaat om hulp aan de ontwikkeling van buitenlandse scoutingjongens en -meisjes?

dus meegewerkt aan het scheppen van nieuwe modellen waarmee – in dit geval in Afrika – gewerkt kan worden. Scouting Nederland heeft mee helpen bouwen aan een stukje toekomst van Afrikaanse jongens en meisjes.

Dat hebben we gedaan. Dat zullen we in de toekomst moeten blijven doen.

Het Kind heeft aanspraak op onderwijs, dat kosteloos en althans voor de lagere schooljaren verplicht dient te zijn. Het behoort een opvoeding te krijgen, die zijn algemene ontwikkeling ten goede komt en het in staat stelt op basis van gelijke kansen zijn bekwaamheid, persoonlijk oordeel en gevoel voor zedelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid te ontwikkelen en een nuttig lid van de maatschappij te worden. De belangen van het kind behoren het leidend beginsel te zijn van hen, die voor zijn opvoeding en leiding verantwoordelijk zijn; deze verantwoordelijkheid berust in de eerste plaats bij zijn ouders. Het kind moet alle gelegenheid krijgen voor spel en ontspanning, die op dezelfde doeleinden dienen te worden gericht als de opvoeding; de maatschappij en de overheid dienen te bevorderen, dat het kind dit recht kan genieten.

Het moet zo zijn, dat alle kinderen gratis naar school kunnen gaan. Niet alleen op school, maar ook thuis zou een kind moeten leren, dat je nooit alleen op de wereld bent. Dat je altijd samen bent met andere kinderen en grote mensen. Als ministers wetten maken, zouden ze eigenlijk eerst aan de kinderen moeten denken.

Goed onderwijs en goede informatieverschaffing zijn de basis voor de ontwikkeling van de zelfstandige, niet afhankelijke mens. In de Derde Wereld is te weinig onderwijs. Nog steeds. Dus zullen wij scholen moeten blijven bouwen en leraren moeten blijven sturen. In het belang van de kinderen en volwassenen; in het belang van de ontwikkeling van de landen van de Derde Wereld.

Uit bezuinigingsoverwegingen wordt voorgesteld om in Nederland een aantal scholen te sluiten, omdat de norm van zoveel leerlingen per klas niet meer wordt gehaald. Als dat doorgaat is het platteland het eerst de dupe van een dergelijke maatregel.

Welke norm zou jij aanleggen voor het stichten van een school in de Derde Wereld? Welke norm zou jij aanleggen voor het sluiten van een school in Nederland?

Gratis onderwijs

Gratis onderwijs bestaat niet.

Wie gericht onderwijs wil geven, moet in ieder geval beschikken over mensen die ideeën kunnen ontwikkelen. Mensen dus, die de inhoud van het onderwijs bepalen. Daarna hebben we vormgevers nodig. Dat zijn onderwijzers en onderwijzeressen, leraren en leraressen, en eventueel docenten en professoren. Wie les geeft, moet beschikken over een aangepaste omgeving: de open lucht, een klaslokaal of iets van dien aard. Bij het onderwijs behoren leermiddelen: boeken, papier, schrijfgerei, atlassen, dia's, films en bandopnameapparatuur.

Alles wat we tot nu toe hebben opgenoemd kost geld. Kosten voor het idee, de vormgeving en het gebruik. Ook kosten voor de vervanging. Hoe dan ook: onderwijs kost geld. Veel geld. Overal ter wereld.

Als we praten over gratis onderwijs, bedoelen we dat degene die het onderwijs geniet, niet direct voor dat onderwijs betaalt: kinderen hoeven niet iedere dag een tientje mee naar school te nemen; de ouders van de kinderen hoeven maandelijks geen bijdrage te storten op het giro- of banknummer van de school of andere onderwijsinstellingen. Zolang je niet direct voelt, dat je betaalt, heet het onderwijs gratis.

In de rijke, ontwikkelde landen weten we niet beter. We verdienen schatten geld, betalen hoge belastingen en kunnen derhalve trots zijn op ons systeem van "gratis onderwijs" tot en met de lagere school. Vanaf de middelbare school gaan het kind, zijn ouders of verzorgers direct meebetalen. De boekenrekening komt geheel voor eigen rekening, tenzij de ouders of verzorgers het echt niet kunnen opbrengen. Gebouwen, interne leermiddelen en salarissen van het personeel komen voor rekening van de staat. We zijn nog steeds bereid voor het onderwijs per jaar erg veel geld uit te geven.

Onderwijsproblemen in Nederland

In Nederland wordt Nederlands onderwijs gegeven. Ook in Friesland, de enige provincie die zich mag beroepen op het hebben van een eigen taal. Ondanks dat zijn de Friezen Nederlandse ingezetenen. Dat kun je van Turken, Marokkanen, Joegoslaven, Grieken, Italianen, Spanjaarden, Tunesiërs niet zeggen. Deze mensen beschikken niet over Nederlandse paspoorten, althans nog niet. Zij wonen en werken in Nederland. Betekent dat dat Nederland derhalve extra verplichtingen heeft ten opzichte van

Vraag:

Ken jij behalve het onderwijs nog meer voorzieningen, die ogenschijnlijk gratis of bijna gratis zijn?

Gratis onderwijs in ontwikkelingslanden.

Vraag:

Als je de vorige uiteenzetting hebt begrepen en ook de vraag eronder behoorlijk hebt beantwoord, kun je met gemak aangeven wat de grootste problemen zijn als we "gratis onderwijs" willen realiseren in een ontwikkelingsland?

Welke voorstellen zijn er door een ambtelijke commissie gedaan ten aanzien van het onderwijs in het kader van de algemene bezuinigingen in Nederland?

de buitenlandse gastarbeiders? Is de Nederlandse Staat verplicht om aparte onderwijsvoorzieningen te treffen voor alle verschillende nationaliteiten die haar grondgebied bevolken? In ons land wonen en werken op dit moment mensen, die afkomstig zijn uit 94 verschillende nationaliteiten. Het gaat niet om de praktische uitvoerbaarheid. In de eerste plaats is het een theoretische vraag: kunnen buitenlanders ergens (waar???) het recht op eigen gratis onderwijs aan ontlenen? Als deze vraag bevestigend wordt beantwoord moeten we gaan denken over de praktische consequenties.

Het recht op onderwijs

We hopen oprecht dat je bovenstaande vragen hebt beantwoord, omdat het recht op onderwijs misschien het fundamenteelste recht is dat we kennen. Wie is in deze wereld nog in staat te leven zonder onderwijs? Wie geen onderwijs genoten heeft, zal zijn vermogen om te kunnen lezen en schrijven niet of nauwelijks ontwikkelen. Wie niet kan lezen mist werkelijk alle aansluiting, omdat het geschreven woord in grote mate onze huidige vormen van communicatie bepaalt.

Communitas betekent leefgemeenschap. Communiceren houdt dus in, dat mensen van dezelfde leefgemeenschap elkaar in elke toonaard kunnen verstaan. In de Nederlandse leefgemeenschap is dat onmogelijk geworden, alleen al omdat wij elkaars taal niet meer spreken.

Uit de geschiedenis is gebleken dat een land ongeveer tien procent buitenlanders – dat wil zeggen: mensen van een ander ras en een andere cultuur – op kan nemen zonder dat het hoeft te leiden tot grote problemen.

Scouting in de samenleving

Dienstbaarheid en dienstvaardigheid staan hoog in het vaandel van Scouting. Dienstbaar aan de grote of kleine leefgemeenschap waarin de scouting-groep speelt en werkt. Wat betekent dat voor Scouting in Nederland? Wat betekent dat voor jouw groep in jouw dorp, wijk of stad? Wat kun jij, wat kan jouw groep doen om de communicatie tussen de Nederlander en de vreemdeling te bevorderen? Wie gekozen heeft voor Scouting, heeft gekozen voor de vriendschap van de verschillende volkeren. Dat betekent dat er van ons iets wordt verwacht.

Wat wordt er van Scouting, van jouw groep verwacht?

Vraag:

Wat vind jij? Heeft een buitenlander recht op eigen gratis onderwijs in Nederland? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Vraag:

Hoe groot is het percentage buitenlanders in Nederland? Welke pogingen worden op dit moment ondernomen om de communicatie tussen de Nederlanders en buitenlanders te bevorderen?

Vragen:

Welke bijdrage kun jij persoonlijk en kan jouw scouting-groep leveren aan het bevorderen van de integratie van en communicatie met de buitenlanders in Nederland?

Met welke organisatie kun je bij jou in de buurt samenwerken?

■ Dat je om te beginnen heel goed nadenkt over jouw aandeel in het herstel van de communicatie. Dat je vervolgens — als je hebt vastgesteld welk aandeel je voor je rekening wilt nemen — overgaat tot actie. Misschien moet je een keer in de week het troephuis openstellen voor de buitenlanders uit de buurt en ze spelenderwijs kennis laten maken met Nederlandse gebruiken en gewoontes. Misschien kun je ze spelenderwijs leren hoe Nederlandse systemen als post, telefoon, de supermarkt en het verkeer werken. Misschien moet je beginnen bij de kinderen van de buitenlanders om later hun vaders en moeders te kunnen helpen.

Het spel van verkennen is gericht op de zelfstandigheid van het individu. Dat lukt alleen met gerichte hulp. Om kinderen, jongeren en volwassenen te helpen zelfstandig te worden heeft Scouting allerlei spelen bedacht. Die spelen zijn aan te passen aan de situatie van de buitenlanders in Nederland.

Het Kind behoort onder alle omstandigheden tot de eersten, die recht hebben op bescherming en hulp.

Het zou goed zijn als kinderen altijd en overal door iedereen worden geholpen als ze daarom vragen.

Wie opgroeit in de jaren tachtig, barst van de vragen. Waarom wordt er toch zo angstig veel geschreven en gepraat over kernwapens, kernenergie en kernoorlogen?

Waarom wil men altijd maar weer Zuid-Afrika boycotten?

Waarom mogen de Russen zo tekeer gaan in Afghanistan?

Waarom lukte de aanslag op John Lennon wel en de aanslagen op Ronald Reagan en de Paus niet?

Waarom trouwen er nog steeds zoveel mensen als veertig procent na drie jaar en vijfenzeventig procent na vijf jaar weer gescheiden is?

Waarom kan ik geen baan krijgen als ik van school kom?

Waarom devalueert de Franse Franc als in Frankrijk een socialist president wordt?

Waarom wonen er in Nederland en andere Europese landen zoveel buitenlanders als er nauwelijks plaats en in ieder geval geen werk voor ze is?

Waarom gaan de mensen steeds minder belasting betalen?

Waarom lopen in het westen de kerken leeg?

Waarom krijgen Baghwan en andere goeroes steeds meer greep op de jeugd?

■ De jaren tachtig

Waarom zeggen bepaalde vrouwen dat ze gediscrimineerd worden?

Waarom hebben de mensen in de jaren zeventig zoveel gif in de grond gestopt?

Waarom wordt Hitler in Duitsland weer populair?

Waarom zijn er in de landen van het Oostblok zoveel dissidenten?

Waarom mocht de Sjah Iran niet regeren en Khomeiny wel?

Waarom moest er een Europees Parlement worden opgericht?

Waarom zijn zoveel jongeren verlaafd aan alcohol en drugs?

Waarom mag ik maar één keer in de veertien dagen naar mijn vader?

Waarom wordt er misbruik gemaakt van sociale wetgeving?

Wat is bouwfraude?

Wat is een koppelbaas?

Waarom bestaat er "wit" en "zwart" geld?

Waarom moeten er zoveel kleuter- en lagere scholen worden gesloten?

Waarom functioneren de meeste ondernemingsraden nog steeds niet goed?

Waarom heeft Europa zoveel werklozen?

Waarom is "burgerlijke ongehoorzaamheid" gemeengoed geworden?

Waarom...?

HEB JIJ EEN ANTWOORD?

Zou het kind dat opgroeit in de jaren tachtig het moeilijker hebben dan de kinderen die zijn opgegroeid in de jaren vijftig, zestig en zeventig? Wie deze vraag in ernst wil beantwoorden, zal ervaren dat voor "ja" net zoveel te zeggen valt als voor "neen".

Wie is opgegroeid in de jaren vijftig, herinnert zich ongetwijfeld de standaard-antwoorden die je kreeg als je iets vroeg. Het antwoord was afhankelijk van de maatschappelijke bloedgroep waartoe je behoorde: katholiek, hervormd, gereformeerd, liberaal of socialist, om de voornaamste maar te noemen. Zo was de maatschappij voor de oorlog ingedeeld; zo zijn we na de oorlog met de opbouw begonnen.

Wie is opgegroeid in de jaren zestig, herinnert zich ongetwijfeld de ellenlange en uitputtende antwoorden die je kreeg als je iets vroeg. We hadden geleerd dat we vooral volledig moesten zijn in de beantwoording van vragen. Het te simpele antwoord van de jaren vijftig was omgebogen naar een hyperintellectuele verzameling van associaties. Wie iets vroeg, kreeg antwoord. Wie daarover nadacht, werd gek.

Wie is opgegroeid in de jaren zeventig, herinnert zich ongetwijfeld dat je nauwelijks een antwoord hebt gehad als je iets vroeg, omdat de mensen er niet waren om ze te beantwoorden. Ze waren er natuurlijk wel, maar niet op het moment dat je ze nodig had. Op dergelijke momenten waren ze niet thuis, keken ze televisie of hadden ze het te druk met elkaar.

Beginnel 9

Het Kind moet beschermd worden tegen alle vormen van verwaarlozing, wreedheid en uitbuiting. Het mag in geen enkele vorm handelsobject zijn. Het kind mag niet in het arbeidsproces worden opgenomen vóór een redelijke minimumleeftijd; aan het kind mag in geen geval opgedragen of veroorloofd worden enige bezigheid of beroep uit te oefenen, die zijn gezondheid of opvoeding kan schaden of belemmerend werkt op zijn lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling.

Alle grote mensen zouden moeten weten dat je kinderen niet kunt kopen. Dus ook niet verkopen.

Het moet zo zijn dat kinderen niet hoeven te werken. Kinderen moeten de tijd hebben om te spelen en naar school te gaan.

Volwassenen mogen kinderen nooit vragen om gevaarlijke, enge of ongezonde dingen te doen.

De Staatssecretaris van Justitie heeft besloten het Bureau voor Interlandelijke Adoptie niet meer te subsidiëren. Op de begroting van het Bureau scheelt dit f 500.000,—. Met deze beslissing wordt de adoptie via dit bureau in één keer 12% duurder.

Een geadopteerd Indonesisch meisje uit Leeuwarden blijkt te zijn ontvoerd, zoals zovele andere geadopteerde kinderen op minder wettige wijze naar het Westen gekomen zijn. Moeten adoptienormen streng zijn? Moeten deze normen ook streng worden geïnterpreteerd?

De Stichting Oecumenische Hulp in Utrecht is van mening dat "lange afstand adoptie" beter is dan het overbrengen van de kinderen naar een Nederlands gezin. Deze Stichting bepleit heel sterk het ondersteunen van de opvoeding en groei van de kinderen in de Derde Wereld d.m.v. een 'sponsorship' vanuit een rijk land.

Het kind is niet te koop

Kinderen zijn te koop. Anno 1981 kun je in Indonesië, Vietnam, Korea en veel Zuid-Amerikaanse landen kinderen kopen. Heel netjes heet dat: een kindje adopteren. Maar in de meeste gevallen heb je er een behoorlijke som geld voor neer moeten leggen. De prijzen lopen uiteen van f 6.000,— tot f 15.000,—. De prijs is niet afhankelijk van de leeftijd of het gewicht van het kind, maar uitsluitend van de mate van corruptie van de organisatie waarmee je de zaak geregeld hebt.

Kinderen zijn te koop. Het is in de westelijke wereld zo langzamerhand mode om na een aantal jaren huwelijk die verbintenis te verbreken. Afgezien van alle ellende die de echtscheiding zo al met zich meebrengt, wordt het leed alleen maar groter als er kinderen in het spel zijn. De kinderen van de rekening als we alle vreugde van de huwelijksjaren hebben afgetrokken van de ruzie- en huilpartijen. Juridisch worden de kinderen toegewezen aan de oudervoogd en met de ouder-niet voogd wordt een omgangsregeling getroffen.

Alleen het woord omgangsregeling is al walgelijk. Het kind is vrij om om te gaan met wie het wil, maar na een echtscheiding treffen we een regeling voor de omgang met de ouder-niet voogd en dat is meestal de vader. Wat doet die vader als dat kind een weekend bij hem is? In zijn wanhoop slaat hij aan het kopen: frieten, snoep, ijs — kinderen die vragen worden juist niet overgeslagen; kinderen die zwijgen versterken de wanhoop — bioscoop, een nieuwe trui, omdat hij niet weet hoe hij aan het kind moet overbrengen dat het kind meer voor hem betekent dan wat ter wereld ook.

Kinderen zijn te koop. Hoeveel grootmoeders zoeken hun kleinkinderen op, vergezeld van speelgoed en snoep, in de hoop dat dat de band zal scheppen die zonder de cadeautjes nooit tot stand gekomen zou zijn?

Kinderen zijn te koop als wij het kind verplichten. Verplichten om dankbaar te zijn; verplichten om ons aardig te vinden; verplichten om thuis te blijven. Kopen zeggen we nooit. We zeggen: afkopen.

Spelen en naar school gaan

Over het kind en zijn school hebben wij in de voorgaande pagina's genoeg gezegd. Naar school gaan, leren om informatie op te doen en hoe met die informatie om te gaan, is essentieel voor de ont-

wikkeling van ieder mens. Klare taal; laat aan duidelijkheid niets te wensen over.

Kinderen en spelen. Moeten we daar in dit verband nog iets van zeggen? Alle scouting-organisaties in de hele wereld noemen hun produkt "Het Spel van Verkennen". Het spel is door Scouting in alle toonaarden bezongen. Hoeven we dus niets aan toe te voegen. We kunnen wel stil staan bij de vraag in hoeverre scouting erin geslaagd is haar boodschap door te geven aan de wereld.

Op voorhand weten we dat het heel sterk verschilt. Van land tot land. In Puerto Rico — om maar eens een land te noemen — wordt elke student in de paedagogiek (opvoedkunde) aan de universiteit verplicht om een jaar stage te lopen bij een scoutinggroep. Zo groot is het belang dat de opleiders daar toekennen aan scouting en het spel van verkennen.

In oostblok-landen is het originele scouting verboden. Daarvoor in de plaats is een surrogaat gekomen, dat alleen in het uiterlijk nog wat op scouting lijkt. Inhoudelijk is het spel van verkennen een bedreiging voor het systeem, omdat scouting hoge prijs stelt op de individuele mening van elk individueel lid. Samenwerken, geven en nemen, samen plannen maken en samen uitvoeren: het komt in het oostblok niet te pas. De partij bepaalt en daarmee uit. Wie niet in die pas wil lopen, zal verder worden doodgezwegen.

De waarheid ligt natuurlijk in het midden. Laten we bij deze nog eens benadrukken dat de economische omstandigheden aangeven of Scouting wel of niet kan bestaan. Het ideaal kan wel aanwezig zijn, maar als er geen ruimte is om het ideaal om te zetten in daden, kun je het eigenlijk wel vergeten. Scouting telt ruim 24.000.000 leden over de hele wereld. Daarmee is het de grootste multinational.

Volwassenen vragen

Volwassenen vragen aan kinderen nog steeds krankzinnige dingen.

In de sportwereld is het een cultus geworden om kinderen op zeer jonge leeftijd de hachelijkste prestaties te laten leveren. Het is mode geworden om kinderen al vanaf de kleuterschool wetenschappelijk te laten begeleiden.

In een groeiend aantal gezinnen staan kinderen alleen op, kleden zich alleen aan, ontbijten alleen, gaan alleen naar school en komen alleen weer thuis. Sleutelkinderen worden ze genoemd.

We eisen van kinderen dat ze volwaardig kunnen deelnemen aan een steeds intensiever wordend verkeer.

■ We laten kinderen de naarste en gruwelijkste voorstellingen zien op de televisie en in de bioscoop. De gezelligheid ligt niet meer in het ouderlijk huis, maar heet nu "het jeugdhonk" of disco.

Kinderen spelen op verontreinigde grond, drinken verontreinigd water, eten bespoten voedsel, zijn getuige van gebroken huwelijken, staan dagelijks oog in oog met moord en doodslag.

De laatste opmerking van dit beginsel is ook voor jou geschreven.

Vragen:

Is het kopen van, het adopteren van een buitenlands kind beter dan deelname aan het Foster Parents Plan?

Heb je een kind weleens gevraagd wat voor ervaring het is om afgekocht te worden? Wat kun je daaraan of daartegen doen?

Hanteert Scouting voor kinderen de juiste prestatiegrenzen?

Welke rol moet de beloning spelen in de wereld van het kind?

Kan een kind opgroeien zonder vormen van straf en beloning?

Heeft jouw groep een duidelijke lijn als het gaat om beloning en straf?

Zou Scouting als organisatie meer stelling moeten nemen tegen ongezonde maatschappelijke ontwikkelingen?

Is het gewenst dat Scouting zich intensiever bemoeit met opleidings- en vormingsinstututen die buiten de organisatie liggen?

Hoe ongezond wordt er in jouw omgeving tegen kinderen opgetreden?

Doe jij daar wat aan?

Doe jouw groep daar iets aan?

Moet Scouting Nederland daar iets aan doen?

Beginsel 10

Het Kind moet beschermd worden tegen praktijken, die een onderscheid naar ras, geloof of anderszins beogen. Het kind dient te worden grootgebracht in de geest van begrip, verdraagzaamheid, vriendschap onder de volken, vrede en wereldbroederschap en in het volle bewustzijn, dat zijn werkkraft en gaven behoren te worden gewijd aan het dienen van zijn medemens.

Het zou goed zijn als alle kinderen groot worden met het idee dat alle grote en kleine mensen bestaan om elkaar te helpen. Wie je ook bent en wat je ook doet. Dat geeft niks. Grote mensen zouden moeten zorgen dat de wereld een prettige is om in op te groeien.

Amerikaanse researchteams onderzoeken de volgende stelling: 'sobere voeding kan bepaalde kankertypen bestrijden'. Zij willen tevens proberen aan te tonen, dat er verband bestaat tussen het gebruik (of gebrek) van vitamine C en bepaalde kankersoorten.

Andere onderzoekers proberen te bewijzen dat "stress" de grote veroorzaker van kanker – de meest gevreesde ziekte in de geïndustrialiseerde wereld – is. Een onderzoek van de Universiteit van Leiden heeft uitgeezen dat de hoge gemiddelde leeftijd – bijna honderd jaar voor mannen en vrouwen – in de Russische provincie Georgië wordt veroorzaakt door de afwezigheid van "stress"verschijnselen en de gezonde voeding ter plaatse.

Met een beetje goede wil kun je zeggen dat de idealen van Scouting zijn neergelegd in de tekst van beginsel X. Vanaf haar ontstaan heeft Scouting bepleit dat mensen — groot en klein — bestaan om elkaar te helpen. Wie zijn scouting-geschiedenis kent, herinnert zich dat het de jeugd zelf is geweest, die de technieken van de beroepsverkenners uit het leger heeft omgewerkt tot een spel voor de vrije tijd. Het is Robert Baden-Powell geweest die aan dit, door de jeugd gemaakte spel, een maatschappelijke draai heeft gegeven. Het spelen van het spel van verkennen mag overal en altijd. Aangepast aan de tijd, de plaats en de omstandigheden van het kind en zijn omgeving. Maar als het spel van verkennen wordt gespeeld omwille van het spel is er iets mis. De kern van het verhaal zegt: het spel is de training voor de vorming van de persoonlijkheid. De vorming van de persoonlijkheid is gericht op “good citizenship”. Dat laat zich wat moeilijk vertalen, maar we bedoelen dit: dienstbaar kunnen zijn aan de gemeenschap waarin je leeft. Dat is: een dorp, een stadswijk, het water waarop je regelmatig vaart. Tijdens het spel train je jezelf in communicatie: leren luisteren en praten; samenwerking: vanuit je eigen aanleg en ontwikkeling bijdragen aan de uiteindelijke prestatie; soberheid: veel kunnen presteren met weingi middelen; eerbied voor de natuur: gericht zijn op het gebruik van de natuur, niet op het verbruik; vriendschap: mensen gelijken als druppels water die verschillen als dag en nacht.

Je traint jezelf binnen het verband van de scouting-groep. Daar hoeft je niet in één keer in te slagen; daar mag je fouten maken; daar mag je over de schreef gaan; daar ben je om spelenderwijs de nodige ervaring op te doen. Ervaring die je hard nodig hebt als je definitief als zelfstandige in de maatschappij komt te staan. Wie dan tegen problemen of vragen aanloopt, zal zich herinneren dat zij lijken op de problemen en vragen die je in scouting-verband al eens een keer — zij het speels — hebt opgelost.

Samenwerken in een onderneming vereist dezelfde techniek als de samenwerking in een scouting-groep. Samenwerking is samenwerking: in het buurtcomité en in de Tweede Kamer, in het gezin, bij het toneel en in het zangkoor. Werkelijke samenwerking is de sleutel voor het succes.

Vragen:

Ga eens uitdrukkelijk na welke doelen jouw scouting-groep nastreeft. Wordt het spel van verkennen gespeeld omwille van het spel of kun je duidelijk aangeven dat vorming van de persoonlijkheid en groeiende zelfstandigheid een duidelijke rol spelen?

Met wie werk je samen in jouw omgeving?

Is er sprake van veel samenwerking met andere Scouting-groepen?

Heeft jouw Scouting-groep een duidelijke maatschappelijke functie? Zo ja, waaruit blijkt dat? Zo nee, waarom niet of waarom nog niet?

Scouting Nederland stelt zich op het standpunt, dat de Nederlandse samenleving de Scouting-organisatie in het algemeen en jouw groep in het bijzonder erg hard nodig heeft. Er is nog zoveel te doen.

De overheid heeft geprobeerd alle vormen van hulpverlening te professionaliseren. Daarin is zij niet geslaagd. Bovendien wordt zij nu ernstig belemmerd omdat in Nederland – overigens niet alleen in Nederland speelt dit probleem, maar in alle Westeuropese landen – het geld op is. We zullen het beschikbare geld opnieuw moeten verdelen de komende jaren. We gaan niet terug in de geschiedenis als we zeggen dat mensen bestaan om elkaar te helpen, zonder dat daar direct een vorm van betaling tegenover staat.

Scouting heeft van oudsher zorg voor de natuur. Als we weten dat er geen geld meer is voor het op peil houden van ons bosbestand, ligt daar een taak voor jouw groep. Als de watervervuiling in jouw omgeving te groot wordt, ligt daar een taak voor jouw groep. Als de buitenlandse kinderen moeilijk contact kunnen krijgen, ligt daar een taak voor jouw groep. Als de ouden van dagen in aantal blijven toenemen en de dagelijkse hulp slechts afneemt, ligt daar een taak voor jouw groep. Als er in de gemeenteraad meebe-
slist moet worden over het welzijnsbeleid in jouw gemeente, ligt daar een taak voor jouw groep.

Het zijn slechts voorbeelden. Overal in Nederland zijn kleine en grote vragen die om een antwoord vragen en kleine en grote problemen die moeten worden opgelost. Wacht niet tot MEN aan jou vraagt of je kunt helpen. Je zit ook bij Scouting om aan iedereen je hulp aan te bieden. Wie hij/zij ook is en wat hij/zij ook doet.

Wij bestaan om elkaar te helpen.

Gericht helpen kun je alleen als je beschikt over de broodnodige vaardigheid en techniek. Alle spel- en werkboeken en -mappen van Scouting Nederland staan vol met vaardigheden en technieken. Of ze nu zijn geschreven voor welpen, kabouters, gidsen, verkenners, rowans, sherpa's, zeeverkenner, pivo's of loodsen.

Als het milieu wordt aangetast, springt Scouting in de bres. Hoe? Dat bepaal jij.

Jij alleen?

Neen, want Scouting kan alleen, in zijn uppie, ook niks.

Je zult moeten samenwerken. Met andere organisaties die beschikken over andere technieken, andere vaardigheden en andere communicatiemiddelen.

Werken aan de leefbaarheid van de Nederlandse samenleving van morgen. De volwassenen van morgen

■ *Dient Scouting Nederland apart stelling te nemen in de Brede Maatschappelijke Discussie over kernwapens?*

Moet Scouting Nederland op de bres voor het behoud van een natuurgebied, ook als haar leden daar niet mogen komen?

De leden van Scouting Nederland blijken een grote zelfwerkzaamheid aan de dag te leggen als het gaat om het zelf bouwen van een eigen onderkomen voor de groep. Heeft Scouting Nederland ook een taak als het gaat om andere (openbare) gebouwen? Te denken valt aan het schoonmaken en inrichten van het betreffende gebouw – postkantoor, stadhuis, jeugdhuis – in verband met de opening?

Psychiater J. Hofman komt in zijn proefschrift tot de volgende conclusie: het Nazi-regime heeft de voorwaarden gecreëerd voor misdadig gedrag. Mensen maken een systeem, maar in bijzondere gevallen zijn het de systemen die mensen maken en breken.

Waarom gaat deze stelling niet op voor Scouting?

Wie de wet overtreedt, kon tot nu toe op twee manieren worden gestraft:

- a. met een vrijheidsstraf*
- b. met een geldboete*

In acht arrondissementen wordt geëxperimenteerd met "alternatieve straffen": arbeid of activiteit die sterk is gericht op de hulpverlening aan slachtoffers en maatschappelijke bewustwording.

Scouting is gericht op hulpverlening (dienstverlening) en maatschappelijke bewustwording. Kan Scouting iets bijdragen aan de positieve gedragsverandering van (potentiële) delinquenten?

■ zijn de kinderen van nu.
Daar doen we het voor. Voor het kind en de volwas-
sene.
En het geeft niks hoe die kinderen en volwassenen
er uitzien, wat ze denken, welke taal ze spreken,
welk geloof ze hebben, of ze rijk zijn of arm en wie
hun vader of moeder is.
Dat geeft allemaal niks.

Produktie: 'tHekst & Uitleg

Vormgeving: Jaco D. de Visser

Tekst: Huub van 't Hek

■ **Druk:** Trepico, Hooglanderveen

